

בעה"ת

מגילת ראש חודש בסלו

לקראת יום הבהיר ר"ח בסלו
בו ימלאו לב שנים ליום בו יצא הרבי
לראשונה לביתו מאז המאורע
בשמיני עצרת תשל"ח

תלמוד תורה "תפארת מנחם"
חב"ד ליובאוויטש ביתר עילית

– היות ואינו מרגיש כל כך טוב. לכן גם בקשה לקצר את התקפות בערב.

חלקת ה"לעקאח" נמשכה כמה שעות. אחרי כן התפללו תפלת מנחה ואחרי התפלה עמד הרבי לנסע לביתו לשעה קלה. בצאתו הכחין הרבי בשורה חדשה של אנשים העומדים בתור ומחכים לקבל "לעקאח". הרבי, אהבם של ישראל, נכנס שוב לפכת, חלק "לעקאח" עד לאחרון שבהם, ורק אחר כך נסע לביתו.

יודעי דבר חשבו כי מפאת חסר הזמן לא הספיק הרבי למעם מאומה בבית. בדיקות שנועדו לכך חלק, כנראה, "לעקאח" לאחר תפלת מנחה. אחרי זמן מה, קדם בניסת החג, חזר הרבי ל"770".

ויהי בימי חג הסוכות בשנת תשל"ח. כבכל שנה ושנה, שהו בבית חינוכו בחודש השביעי אלפי חסידים מכל קצווי תבל. בחג הסוכות היתה עבודת הקדש של הרבי בסדרה ותחסידים היו נאספים מידי ערב להתועדות "שמחת בית השואבה" ו"מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו".

בימים ההם, בימי חול המועד סכות ה'תשל"ח היה דבר שלא היה בכל שנה אחרת: שהיה הרבי עומד על בימת מלכותו כל אימת שנכנס לבית הכנסת, לפני כל תפלה, היה מסתובב אל הקהל ומעודד את השירה בתנועות ידים מפליאות ובמחיאות בפים סוערות, והקהל הענק רקד על מקומו בשמחה גדולה למשך כמה רגעים.

ביום הושענא רבה, חלק הרבי במנהגו פרוסת "לעקאח" לכל אחד ואחד. חסידים שבאו לפני ערב יום הכפורים קבלו אז ואלו שבאו בימים שבינתיים זכו לכך היום. וכאז כן עתה בעת החלקה אחל לכל אחד ואחד: "שנה טובה ומתוקה".

במשך היום התענינה הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא ע"ה אצל אחד מבאי ביתה ובקשה לדעת איזה ספר–

תורה ומסרו בלילה, בעת התקפות לבעלה – הרבי. ענה חלה: "הקטן". "וכמה משקלו?" הוסיפה הרבנית לשאל. – "משקלו קל ביותר" ענה חלה. "ועם הפתר שעליו?" שאלה עוד. – "עדין קל מאד" ענה. לאחר שהלה פסק בהחלטיות שספר התורה שימכר לרבי יהיה "הקטן" – וכי משקלו קל מאד – אמרה לו הרבנית, שילך להגיד 'לחיים' שהרבי יהיה בריא. ויהי הדבר לפלא. בתוך כך צלצלה הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא ע"ה למזכירות – ובקשה לא להכביד היום על בעלה – הרבי

בלילה

ההוא, ליל שמיני עצרת, נקראו פסוקי "אתה הזרית" לפני התקפות במהירות ושבן, לפני אמירתם – כך מספרים – בקש הרבי שיקצרו באמירת התקפות. אמירת כל הפסוקים שלש פעמים ארכה רק בחצי שעה. בעת שירת הנגונים, בהפסקות שבין שלוש מהזורי אמירת הפסוקים, הכחינו בעיפות פלשהי על הרבי, למרות עצם השמחה שהיתה נסוכה על פניו הקדושות ומחיאית הפנים הפוערות שלו.

בהקפה הראשונה רקד הרבי יחד עם – גיסו תרש"ג ז"ל, והפעם בהתלהבות גדולה מתמיד. הרי התקפות בליל שמיני עצרת הן המשך של "שמחת בית השואבה". "770" היה מלא עד אפס מקום, אלפי חסידים רקדו, פוזו וכרפרו בכל עז, תרגלים רקעו בהתלהבות. העינים ברקו

מאד מאד; בלם ראו איך הרבי עומד על בימתו ומוחא בפנים לכל עבר. ומה קורה בעת?!...” – – –

מעצמת הדבקות. רקודי התקפות הראשונות נמשכו שעה ארבע והשירה בקעה ועלתה בלפי מעלה.

פתאום, ללא כל הוראה מקדמת, התחיל תקהל לצאת בכחלה מבית הכנסת, כדי שיהיה לרבי יותר אויר לנשימה. לא עברו דקות ספורות, ובית הכנסת הענק התרוקן מפל האלפים שגדשו אותו. רק פה ושם עדין עמדו אי אילו חסידים. תדלתות ותחלונות נפרצו בלג, לתת לאויר תקריר ותצח מבחוץ “דרך בניסה” פנימה.

ברם בהקפה השלישית אותה רקד הרבי ברגיל, על בימתו המיוחדת לו – הפתעו כבר אחדים מהחסידים להבחין פי פני הרבי הורים מהרגיל, וראו איך – שלא ברגיל כלל – הרבי מנגב במטפחת את זעת פניו הקדושות. אבל מרבית החסידים, אז, עדין לא הבחינו בשנוי הזה, והשמחה בבית חיינו הלכה והתעצמה. אמנם מיד לאחריה, בהקפה הרביעית שעה שהתחילו לשיר “על הפלע הך” והרבי הפנה את פניו לעבר

בחוץ – עמדו בלם בהולים, אחווי התרגשות גדולה,

מבלי לדעת מה קורה בפנים, בבית הכנסת. אחד הנוכחים ספר: “כל אחד התבייש להביט בפרצופו של השני ולשוחח על המחזה הנורא. בלם הרגישו את עצמם אשמים, בכיכול, בכל מה שקרה וקורה בפנים.”

תוך כדי מתיחת פנים – אחזה רעדה בכל הצבור בלו. פניו הקדושות של הרבי לפתע תקוירו פסיד; וכאשר מהא בפנים – בקשי נגעו בפיו זו לזו.

המחזה הנוכחי לא ארך זמן רב. בעבר שעה קלה, הפנה הרבי חזרה את פניו הקדושות מהתקהל, נשען בידיו על הסטענדר שלו, ופנה למזכירו הרב יהודה לייב גרונר שליט”א בבקשה לקרב את פסאו.

בתם התקפה התישב הרבי בכפאו, ועצם את עיניו הקדושות – – –

לב תקהל החסיר פעימה. בלם היו המומים. בין

רגע הפכה המתיהות ההיסטרית שתקפה את בלם לקריאות סערה כמו: “מיסו” “חסר אויר!” וצעקות – “להתרחק מהבימה!”... מפל עברי בית הכנסת הגדול נשמעו בכיות ויללות קורעות לב...

בקיטו

מהרבי שיעלה לחדרו לנח מעט; אך הרבי לא שעה להצעה זו, וכו במקום צוה להמשיך את התקפות – במהירות – עד תפון.

בינתיים מהר איש הצלה ר' ליבל ביסטרצקי, והגיע בריצה עם מכשירי החמצן בידיו. כאשר הבחין הרבי בהם, חיך... וישב בלי להתחשב בכל הנעשה סביבו.

רבים צעקו להביא מיד מים, בכונה לתת לרבי לשותות משהו; אך הרבי התנגד לכך, ואמר פי מהוץ לפכה לא ישטה! גם כאשר המזכיר, הרב בנימין קליין – שישב

המומי התרגשות מבלי לדעת מה מתרחש פאן, עמדו החסידים: “רק לפני 5 דקות היתה פאן שמחה גדולה

אפוף התרגשות על הרצפה ליד הרבי - בקל מהרבי
מספר פעמים שיאות לקחת את המים - לא הניב.

את העבודה כדי לבקש ממנו לדאג לכך שהרקוד יהיה
קצר ככל האפשר...

בשתיים שלש דקות ישב הרבי בכסאו, ומיד קם על רגליו
להמשיך את ההקפות. בשעה זו היה בית הכנסת -
ה"זאל" למטה - כמעט ריק מאדם, ופחות ממאה איש
נשארו בו; ביניהם - סקרנים בודדים, ורופאים נטולי
עצה שלא הבינו עדין מה קרה.

כמהלך הצעידה עד למרפז בית הכנסת, היו כאלו
שנשקו את ספר התורה של הרבי; אך הרב יהודה לייב
גרוזר - שצעד לפני הרבי - בראותו זאת - מנע
מהנוכחים לנשק, כדי למהר את סיומן של ההקפות.

התברר שהרבי רוצה כי ימשיכו את עריכת ההקפות
כסדרן ועד שלא יעשו זאת לא יצא מבית הכנסת.
המשיכו, אם כן, בהקפות... בעת ששרו בהקפה
החמישית, מחא הרבי את כפיו בקלות, ולאחריה -
התישב שוב במקומו.

עם הגיע הרבי לבימת ההקפות שר תקהל את "נגון
ההקפות", והרבי רקד פרגיל עם הרש"ג ז"ל. הרקוד הזה
היה אמזי וקצר כהאשר פניו הקדושות חורות בפיה.
הרש"ג, שהכין את המוצב, הפסיק מיד את הרקודים
לאחרי מספר סיבובים. הרבי חיך אליו כשואל למה
הפסיקו את הרקודים...

את ההקפה הששית ערכו בשקט. כדי לא לאליץ את
הרבי למרח ולקום - לא שרו ולא רקדו. ולפי נסחא
אחרת נערכה גם ההקפה החמישית במהירות, ללא
שירה ורקודים; ולאחרי ההקפה הששית שוב לא הרגיש
הרבי בטוב והתישב, אך התרום מיד להקפה
האחרונה.

בתם ההקפה הכניסו את ספרי התורה חזרה לארון
הקדש, והרבי חזר למקומו. בהגיעו למקומו, מעל בימתו
הקבועה - אמרו עלינו וקדיש ואחר כך הכריז הרבי
בדרבו (אלא הפעם היתה ההכרזה באפן קל): "גוט יום -
טוב" שלש פעמים. בעת ההכרזה עשה הרבי תנועה
נלהבת בשתי ידיו הקדושות כאשר כל גופו הקדוש
מתנענע חזק!

כאשר הגיעו להקפה השביעית והאחרונה - אותה נוהג
הרבי לערוך במעגל המיוחד לו במרפז בית הכנסת -
הציעו לרבי לעשות זאת הפעם מעל בימתו הקבועה,
כדי למנוע טרחה מיותרת. אולם הרבי לא קבל את
ההצעה אלא לקח בידיו הקדושות את ספר התורה,
וצעד לעבר בימת ההקפות, במרפז בית הכנסת.

כאשר יצא הרבי מבית הכנסת ועלה לחדרו הקדוש -
סגרו מיד את כל הדלתות, וכלם יצאו החוצה. בעת
החלו הכריז המזכירות להשתלמט על המוצב אם כי כפי
שנתן לשער הם עצמם היו בהולים ונבהלים.

(מאחד יותר כשהרופאים יקבעו כי הרבי היה אז
בעצומה של "התקפת לב" יביעו פליאה עצומה על כך
שהרבי המשיך בהקפות באמרם שאין לזה שום אחיזה
שהיא בדרך הטבע)...

כך מבלי כל ידיעה על המתרחש בפנים, עמדו בלם
ברחבה הגדולה שבפתח 770. אלו שלא רצו להשבית
את השמחה והמשיכו ברקודיהם ברחוב ואלו לעמתם,
עמדו פה ושם וככו בכיות קורעות לב. מתזה נורא ואים.

בינתיים כאשר נכנס הרבי לחדרו הקדוש היה עליו
להשען על הקיר ומזכירו הרב ח.מ.א חזקוב - שנכנס
אתו - נבהל ביותר בראותו זאת. הרבי מצדו אמר לו
שילך לחדר ה"מרפז" (המזכירות). הרבי סגר את הדלת,
והתבודד לבדו בפנים מספר דקות.

כאשר התחיל הרבי ללכת, הסתובב תחלה לראות באם
גם גיסו הרש"ג, צועד אחריו למקום ההקפות פרגיל.
הרש"ג פנה מיד ללכת בעקבות הרבי והתחסידים נצלו

בקשו שהרבי יטעם משהו בחדרו, אך הרבי שלל זאת באומרו, שאיננו רוצה לאכל לפני קדוש ומחויץ לספה.

הרבי התישב בספה והשעין קלות את מצח ראשו על ידיו הקדושות. הביאו לפניו יין ומיץ ענבים לקדוש ואכל עבור סעודת יום טוב. בתוך המאכלים שהגישו לרבי הפעם – דאגו להכניס גם מדה גדושה של ספר, כי לפי דעת הרופא ר' א. זליגזון ז"ל היה חסר לרבי ספר בדמו.

הרבי לא הסכים לעשות קדוש אלא על יין, באומרו: "קדוש מען אויף וויין (ניט אויף גרעפ דזשום) [=קדוש עושים על יין (ולא על מיץ ענבים)]".

אחרי הקידוש אכל הרבי לעקאה, ואחר כך נטל את ידיו הקדושות לפעודה, ברוך המוציא ואכל פרוסת חלה. את הפרוסה טבל קדם במלח שהיה נתון בבלי (כף) על השלחן. הרבי בקש להביא לו 'פזית' בשר לכבוד החג, טעם משהו וברך ברבת המזון.

לשעה קלה ישב הרבי בספה. בזמן זה השתפר קצת המצב לטובה, ואחרי הפעודה אף נראה גוון בפניו הקדושות. גם הרופאים ראו בכך הטבה בלשהי, כי בתחלה היה דפק תלב נמוך ביותר, ואילו בעת מנוחתו וישיבתו בספה עלה בהרבה.

בתוך כך יצא הרב יעקב יהודה העכט ע"ה מספת הרבי, והודיע לקהל שעוד מעט והרבי ילך לביתו, פרגיל, וכי זקוק הוא ביותר למעט מנוחה, ומחר בעזרת השם הכל כבר יהיה בסדר.

אחר כך יצא הרבי מהספה ונכנס לחדרו הקדוש. בשעה זו היו מעטים שפבר נרגעו ופנו לביתם לסעודת יום טוב, אבל רב רובו של הצבור נשאר עומד בחוץ, מיחל

הרבי לא פתח את הדלת לאף אחד, וכשפתח לבסוף התבטא שזה לא בלום "זהו רק מהתאמצות יתרה, כי כל היום לא אכלתי ועמדתי על הרגלים, וממילא זוהי עיפות יתרה בלבד".

ותקרא

המלכה, הרבנית הצדקנית מרת היה מושקא ע"ה, מביתה, לבוא מיד אל בעלה – הרבי. הרבנית הגיעה מרחוב האחורי "ויניון סטריט", ונכנסה לחדר הרבי ברוך הדלת הראשית של 770.

בתוך כך חזרו לבלם – שעמדו על המדרכה שבפתח 770 – לעבר לצד שממול ולעמוד רחוק יותר כדי שהרעש לא יפריע את מנוחת הרבי. הממנים הקפידו על כך מאוד ולא הניחו לאף אחד להתקרב לעבר 770. בלם, זקנים בצעירים, עמדו שם, והמתח גבר והלה.

תודה אחנה בכלם באשר הצת מנוע האמבולנס של "הצלה" החונה ברוך קבע ליד "770" ולידו נראו רופאים רצים הלוח ושוב. וכאשר הצבור הבחין שפוחכים מטה מהאמבולנס אל תוך הבנין, נתקפו הכל צמרמרת עזה. רבים

פרצו בככי חסר מעצורים מבלי לדעת פשר הדבר... עד אשר פעבר דקות ספורות יצא ר' ליבל ביסטריצקי והרגיע את הבוכים. "את המיטה" – הוא ספר – "הכניסו עבור ילד שנפצע באשר רץ בתוך הפחלה הגדולה". הפרוץ אכן הרגיע את המצב במעט מה, אך בלם עדין היו המומים ומתוחים.

הרבי יצא מחדרו הקדוש ונכנס לספה, לבוש מעיל. הרבנית, הרש"ג, הרופאים והמזכיר אחריה. קדם לכו,

בנשימה עצורה לראות את הרבי יוצא מהספה וצועד לחדרו.

באשר יצא הרבי הצהיבו פניו מעט ונראתה עליהן שמחה מסוימת. הוא אף פנה לעבר הקהל בתנועת יד נמרצת משהו לאות של עידוד השירה. ובאשר הגיע למדרגות שלפני הפתח, שב ופנה לעבר הצבור וסמן בידיו הקדושות להגברת השירה.

לאחר שנכנסם התחילו פניו הקדושות שוב להתחזק בפיה, בנראה מהתאמצות היתרה בעת שעודד בהוץ את השירה בידי הקדושות. בינתיים, בשהרבי ישב בספה, הכניסו לחדרו מטה שהורידו מפית כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע. ולא היתה זו מטת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, כי הרבי לא הסכים לכך.

באמצע פתח הרבי את דלת חדרו ובקש להודיע לקהל: "מזאל זיך האלטן רואיג און מיזאל גיין פראווען שמחת יום טוב" [=שישמרו על רגיעה ויילכו לעשות שמחת יום טוב]. כמו כן הודיע שהלילה לא ילך הביתה [ספרו, שהרבי אף רצה ללכת הביתה, אך הרבנית סברה שעליו להשאר ב"770"] הרב ליבל גרונר יצא אל הקהל ומסר את דברי הרבי. אחר כך פרסמה המזכירות הודעה בשם הרבי כי "אלו שעשו כבר הקפות - ילכו לביתם לסעד סעודת יום טוב, ואלו שעדיין לא עשו הקפות - יכנסו לבית הכנסת לערוך הקפות בשמחה". הצבור הממשמע נכנס לבית הכנסת. ואכן מחלל בית הכנסת בקעה ועלתה שירה, אבל בתוך כך הודחלה האימה בלבבות.

וימאן תקהל להפרד, ולו לשניה, מבית חיינו; אמנם, חזקה בקשת הרבי על הצבור פלו, במעט, והלכו הביתה לסעד סעודת חג, אבל אחרי שאכלו ומעמו דבר מה, ללא כל תאבון פמוכן, מהרו רבים לשוב אל בית המלך, לדעת את שלום הרבי ומה יעשה לו.

באשר התקרב הקהל קרוב מידי אל בגין "770", הורו לו שומרי הסף לעמוד במרחק מה, כדי לא לגרם לבהלה

ורעש מיתרים. מחוגי השעון הראו כבר על השעה שתים לפנות בקר, אך אין איש שישגיח בכך.

במשך כל הזמן זרמו ללא הרף המוני רופאים ל"770". רבים מהם הגיעו במכוניות המשמרה.

בינתיים, זמן מה אחרי שנכנסם לחדרו, בשעה אחת אחרי חצות הלילה (לערך) - גלה הרבי - בפעם הראשונה - כי היו לו כאבים בלב. הרבי הסכים שיבואו אליו עוד רופאים ממחים לבדיקות. הוא אמר שמוכן לדבר אתם בתנאי שלא ימסרו את ממצאיהם לאף אחד - גם לא לקרוביו, לקרוביהם או לידידיהם. מיד הזעיקו המזכירים ארבע רופאי לב, ממיטב הרופאים של ניו-יורק. באישון לילה נחפזו הממחים ל"770" ובידיהם מכשיריהם המשכללים.

ארבעת הרופאים בדקו את הרבי ביסודיות. תוך כדי הבדיקה התערב הרבי בדבריהם. הרופאים השתוממו מן הידע העצום שהרבי הפגין בנושא הלב. הם היו המומים כיצד הרבי יודע הכל על פעולת הלב.

את אחד מארבעת הרופאים שאל הרבי: "באשר מוציאים דם באמצעות מזרק, מה גורם שהדם יצא - המחט (הזריקה) או הריקות שבו (ווקום), המושך את הדם מהורידים?" והרופא ענה: "הריקות". "פעם" ספר לו הרבי, התעניינתי בכך, כי מישהו בא אלי ומען שהוא ריק ואינו שישך לכלם. אמרתי לו: אדרבה, דבר של ריקות מושך לתוכו בכח חזק יותר; וממילא הוא כלי לכל עניני טוב וקדושה" והרבי סיים: "הרי בשמיני עצרת הרבנים עורכים 'סערימאנים' (=טקסים) ונאומים, ומפיון שאינני מרשה לדבר, הנני אומר מה שאמרתי ואתה תמסר להשאר".

אחרי הבדיקות האלה, לא הותרו עוד ממצאי הרופאים מקום לספק: הרבי עבר התקף לב חזק ביותר.

בינתים התיעצו הרופאים ביניהם ומסקנתם הייתה חו
משמעות: על הרבי לעבר מיד לפחלקה לטפול נמרץ
באחד הפורזים הרפואיים של ניו-יורק. במצבו פעת
החמור הוא זקוק לציוד המתאים ולהשגחה צמודה.

קולו של הרבי היה חלש מעט, אך תקיף: "איננו זו
מבאן, אני נשאר פה". הרבי אמר להם שהחלטתו היא
המסקנה הסופית. לא בא בכלל בחשבון שיסע; הוא
ישאר בחדרו. "מה היה עושה אדם שנמצא במקום
שאין בו בית רופאים?", שאל ענה הרבי לאחד
הרופאים; ובקש לתת לו תליה לנח
ולמחרת יהיה בסדר (פריגל).

רופא אחר שאל את
הרבי, מה היה עונה
לחסיד במצב זהה -
שהיה שואל האם
ללכת לבית
רפואה. תשובת
הרבי הייתה
שאננו מחיב
לענות על אלו
יצויר...!

מיד עלה אחד
הנוכחים לקומה
העליונה ב'770, שם ישבו
וחכו הרבנים. במדה שיצטרכו
לברר איזו שאלה הלכתית, ושאלו -
על פי בקשת הרבי - לברר את תות דעתם
בקשר לבית הרפואה. הרבנים הורו לחיוב. באשר חור
הלה והודיע זאת לרבי קטע הרבי את דבריו, אומר
בקש: "היות ואני יהודי דתי ("א פרומער איד") וצריכים
לשמע בקול הרבנים, ממילא אל תגידו לי את הפסק כדי
לא לאלצני ללכת, כי אין צורך ללכת לבית הרופאים".

המצב חמור. אנכי, שואל אחד הרופאים, האם הרבי לא
נאנק מפאבים? - "הרבי לא השמיע קול", ענה
המוזכיר. - "מה זאת אומרת", תמה הרופא, "האם הרבי
לא השמיע אנחת פאב? האם לא התפתל מיפורים? -
"הרבי רק התישב בכסאו", ענה המוזכיר, "אף הגה לא
נשמע מפיו. לא תלונה, אף לא אנחה. הוא אפילו
המשיך בהקפות פריגל".

הרופא לא האמין למשמע אזניו. "עליך לדעת" הסביר
הרופא למוזכיר, "כי הרבי סבל פאבי תפת. זהו סבל
שהוא מעל לכה הסבל האנושי. אני רופא פבר עשרות
שנים ומעולם לא נתקלתי באדם
שהגיב לכאבים אלו בצורה
שכזו. אינני יכל להבין
זאת", מלמל הרופא,
"מעולם קדם לכן לא
נתקלתי בתופעה
כזאת".

הרופאים החליטו
מיד לתת לרבי
זריקה נגד
פאבים. אחד
הרופאים נגש
ושאל את הרבי
ישירות: "האם לתת
לרבי זריקה נגד
פאבים?" "לא", ענה הרבי
מיד, "אין צורך". אחד
מהחסידים שנכח במקום אמר
פריגה לרופא: "האם לא ברור לך שאם אתה
שואל באפן כזה, הרבי פודאי יסרב. הרי היום יום טוב
ולפי ההלכה מתר לעשות זריקה רק בפקדת הרופא".
הרופא הבין וחזר לרבי ואמר: "ברופא אני מצוה על
הרבי להסכים לזריקה. הזריקה היונית ביותר פי עצמת
הפאבים מסכנת את חיי הרבי!" הרבי הסכים מיד. אחרי
הזריקה, למרות שהיתה במנון גבוה, נח הרבי רק מעט,
ויהי הדבר לפלא בעיני הרופאים.

שוב נפו לבקש מהרבנית הצדקנית שתבקש אצל הרבי ללקת לבית הרפואה, אך היא ענתה: "ער ווייסט אליין וואס צו טאן!" [=הוא יודע בעצמו מה לעשות]...

כאשר ראו הרופאים שאיש לא יזיז את הרבי מהחלטתו, הסתודדו מספר דקות. לבסוף נענה אחד מהם ואמר לרבי: "אם אין הרבי מסכים לאשפוז – אנני עוזבים מיד ומסירים כל אחריות. אנני רופאים ממהים ועתירי נפיון ואנני אומרים כי יש כאן סכנת נפשות. אם הרבי אינו מסכים להכנס למרפז רפואי, איננו יכולים להיות אחראים לחיי הרבי" – – –

ויהי בראותם את המצב החמור שנוצר, וימהרו המוזכרים, יחד עם מספר חסידים, להביא ציוד ממרפז רפואי יהודי שבברוקלין. וזאת לא לפני שאחד הרופאים נגש לרבי, נגע בידו הקדושה, ובקש לקבל את הסכמתו להביא את כל הציוד האמור להדרו של הרבי. הרבי הסכים. ואכן מיד הביאו להדר את כל הציוד המתאים.

אחד מרופאי המרפז עזר בבחירת הציוד והמכשור. כעבר שעה קלה נהפך הדרו של הרבי להדר טפול נמרץ משקלל וגדוש ציוד. אותו רופא חבר את הרבי למכשור המעקב.

הרופאים שנכחו על אתר החליטו להזריק שוב לרבי, אבל הפעם במנוח גבוה יותר (מורפין), ולאחריה אכן נח הרבי למשך ארבע שעות לערה. מאחר יותר התבטאה הרבנית, בהקשר לכך, שמעולם לא זכור לה שהרבי אי פעם ישן למשך ארבע שעות!... בשעה חמש וחצי לפנות בקר הבחין הרופא (מהמרפז), לתדהמתו, שהרבי עבר עכשיו התקף קשה, שני, וקשה בהרבה מהראשון.

המוזכרים התשושים יצאו מדעתם. לרגעים חששו שלבבותיהם יכגדו בהם. ברור היה להם כי הרבי זקוק לטפול רפואי מקצועי ומעלה. אך מה בידם לעשות?

באישון לילה ישבו אין אונים, על כסאותיהם, צמודים להדרו של הרבי ויגעו את מהם בשאלה מה יהיה צעדם הבא. הנזכרים, הרופאים והרבנים, התלבטו בעת קשות אם לקחת את הרבי לבית הרפואה (תוך כדי מנוחה שלאחרי זריקה) או לא – אלו לחיוב ואלו לשלילה, וקשתה על פלם ההכרעה. הרבנית ע"ה היא שהכריעה לשלילה באמרה כי חלילה לעשות משהו לרבי נגד רצונו. ואז בשעה שיש לפנות בקר, כמו הפה רעם במחו של אחד המוזכרים: "דוקטור ויס!", קפיץ מכפסא, "ד"ר ויס משיקאגו, הוא יעזרו".

דוקטור ויס היה רופא לב ממקרבי חב"ד, ואף בקר פעם בחצר הרבי. הוא היה אמנם צעיר – אך שמו הלך לפניו כרופא מכשיר ומבטיח. בלא לאבד שנייה התקשר המוזכיר אל ד"ר ויס. הרופא, שנחרד מעט מצלצול הטלפון שהעיר אותו משנתו בשעת בקר מקדמת זו של יום טוב, קפיץ ואמר: "אני עולה על המטוס הראשון לניו יורק", והניח את השפופרת.

בינתיים, יצא מישהו מבפנים והודיע לקהל להתחיל לומר תהלים. בשעה שיש בבקר יצאה ברגל קבוצה של 16 אברכים ותמימים – ביניהם הרב יואל כהן, הרב שלום דינער שם טוב התמים דוד פלדמן, ועוד כמה מחשובי התמימים ואנ"ש – אל ציונו של כ"ק אדמו"ר מוהר"י צ"נ"ע, להתפלל ולומר שם תהלים. מאחר יותר, בשעה 11 בבקר, יצאה קבוצה שנייה לדרבה, דרך של שש שעות הליכה; וכך במשך כל שעות יממת הקג.

ובכל מדינה ומדינה אשר נודע בה מצב בריאותו של הרבי מהרו פלם לבקש ולהתחנן לפני יושב מרום להתחלמתו מהירה; גם בארץ הקדש נודע הדבר חיש מהר, ומיד הלכו להתפלל ליד המקומות הקדושים, רבבות עמדו ליד ה"כתל המערבי" להתפלל לרפואתו הקרובה של הרבי.

מאחר יותר שוב בקשו הרבנים למסר לרבי, כי לדעתם, עליו להסכים ללקת לבית הרפואה. הרבי התנגד לכך

את תפלת מוסף התפללו, כמו שחרית, ב"גן עדן התחתון". באשר שרו הנזכרים "הוא אלוקינו" ו"אתה בחרתנו" בחזרת הש"ץ - עודד רבי את השירה בתנועות קלות.

קהל האלפים שנאסף לתפלה בבית הכנסת הגדול עמד במעט בלוי ברחבת 770 ושוחח על המצב. כך גם הצבור שעמד בפנים. רבים כבר ידעו מפי הרופאים שחרבי עבר התקף לב קשה. בינתיים החלו להתפלל ובאמצע תפלת שחרית ירד מישהו מתדר הרבי לבית הכנסת ובפיו בשורה טובה: הרופאים קבעו שהמצב הולך ומשתפר. הרבי יבריא בעזרת השם.

ואחד השלוחים שיהי, הכריז בהתרגשות גדולה שבלנו מקבלים על עצמנו להשתפר, ומבקשים מהקדוש ברוך הוא שישלח בקרוב רפואה שלמה לרבי שיהיה בריא, ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות.

לאחר התפלה בחדרו הקדוש התחיל הרבי לשיר "ושמחת", והורה שכל אחד מהנזכרים יעבר על ידו לומר "גוט יום טוב". לכלם אמר: "גוט יום טוב" ולכהנים

הוסיף והביע: "וישר בך". באשר עבר הרב שמריהו גור-אריה (מתל אביב) אמר לו שידבר עם הגבאים אודות "מכירת המצוות" בשבת בראשית. עבדה זו העלתה פמוכן את המצב-רוח אצל כלם, שהיה נתון עד לשעה זו בשפל חסר תקדים.

חלפו כמה שעות והד"ר וים הגיע במיטה משוקאגו. הוא אף הביא אתו מבית הרפואה שלו מכשירים משכללים

בצורה חד משמעית, ואמר להם: "את דעתי כבר אמרתי אתמול, לא אשנה אותה".

והוסיף: "צריך לשקל את אי הנעימות שתהיה לי בבית הרפואה מול המעלות שבדבר, ולהכריע שטוב יותר עבורי להשאר באן".

אשה אחת, משרתת בבית כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע - אמרה לרבי, שרצונה לשאל אותו משהו; וענה לה הרבי בחיוב - שיכולה לשאל. היא שאלה: אם אותו מצב היה אצל מישהו אחר והוא היה שואל האם לנסע לבית הרפואה מה הרבי היה מיעץ לו? והרבי ענה בשאלה: "וואלט ער מיר געפאלגט? [=האם הוא היה שומע בקולי?] - ב"ן" היא ענתה. "ממילא", הכושיף הרבי, דארף מען מיר איצטער אויף פאלגן" [=גם בעת יש לשמע בקולי].

בשעה עשר בבקר התכנס "מנין" של זקני החסידים ליד חדרו של הרבי לתפלת שחרית עד קריאת התורה התפללו ב"גן עדן התחתון" (חדר ההמתנה ליהדות), ולקריאת התורה, נכנסו ל"גן עדן העליון", (חדר הקדוש של הרבי), וקראו בתורה. בכימה שמש הפעם הסמיעדר של הרבי שעמד ליד המטה.

במשך התפלה וקריאת התורה לא קם הרבי מהמטה, אבל באשר נקרא לעלות למפטיר אור הרבי בנה, התישב, נשק את ספר התורה וברך את הברכות. אחרי הקריאה קרא הרבי את ההפטרה בקול ברור ורגיל, עד שאפלו אלו שעמדו בחוץ יכלו לשמע את ההפטרה.

באמצעותם יוכלו הבדיקות שיבצעו כאן למסר את התוצאות שם.

לפני בן באשר הגיע ל-770, פריץ הרופא בבכי מר, באומרו: "תמיד אנחנו יודעים שהרבי מחולל נסים ונפלאות לחולים וכו', אני בעצמי יודע זאת כי טפילתי באנשים שהרבי שלהם אלי להתרפאות; וכעת עלי לבוא ולרפאות את הרבי בכבודו ובעצמו..."

באשר נכנס לחדרו של הרבי, השתנו פניו. הרבי פנה אליו ואמר: "ברצוני שתטפל בי כמו פצינט רגיל". הרופא ד"ר וים בדק את הרבי. "קשה לטפל בך בחולה. קשה - אבל אפשרי", הוא אמר, "אינני רופא גדול, אבל אני יודע מה זה רבי; ולכן אני מקנה בעזרת השם שאוכל לרפא את הרבי". והמשיך: "אני אשאר כאן כל זמן שידרש ואטפל ברבי, עד אשר יבריא. והרבי בודאי יבריא".

כאז שד"ר וים נכנס לחדר, אמר שהמצב משתפר והולך ומשתפר. בכלל, תמיד בשעשו בדיקות היו מראים את הממצאים לרבי, והוא היה אומר מה עליהם לעשות. "כל מה שהרבי אומר - בן הוא בדיוק", התבטאו הרופאים.

הרבי בקש מהרופאים שאם ישתנה, ח"ו, המצב - שלא יפרסמו זאת. הרופאים שאלו: "אם בן - מודע לא שוחח הרבי על בך עד עכשו?" והשיב הרבי: "בכל פעם שהיה לי כאב - טפילתי בעצמי במקום של הלב והכאב עבר". ושוב אמר להם, שידע כל הזמן שהיה לו התקף לב, אבל לא רצה לגלות את זה.

כל הרופאים היו המומים מכה שלפי כל הסימונים עבר הרבי את ההתקף הקשה בעת ההקפות, ולמרות זאת צעד הרבי להקפה השביעית, חזר לבימה לסיום התפלה, ועלה מבית הכנסת לחדרו למעלה - במדרגות! הרופאים התבטאו פה אחד שאלו היו כחות על אנושיים. "אי אפשר להאמין שאחר התקפת לב בזה יוכל אדם לעלות במדרגות וללכת לאכל בסבתו" אמרו.

אחד הרופאים ספר: "ראיתי פעם ספר, שמלך אף פעם לא נפל לפני בני עמו, מביין שאין זה לכבוד, וכמו כן, הרבי", אמר, "לא נפל על בימתו בבית הכנסת בשעת ההתקפה; כי הרבי דומה למלך!"

אחרי התפלה הודיעו שהרבי אמר (להרב יהודה לייב גרונר) - "מען זאל ניט פאררעסן גיין משמח זין אידן בבית הכנסת וכו' און מ'זאל גיין מיט א שטורעם, וכן תפלת ערבית והתקפות (בערב) יהיו בשמחה, און אזוי אויך מארגן, און דער עיקר - מיט א שטורעם!" - שלא ישבחו ללכת לשמח יהודים בבתי הכנסת, וכן גם מחר, והעקר - שילכו בסערה! כמו כן אמר ש"אלו שרוצים לגרם להטבת בריאותי - שילכו לשמח!"

רופא אחד מעיר קליוולנד, בעל-תשובה, באשר נכנס לרבי - וראה כל בך הרבה רופאים על אתר - אמר, שחושב שהלל את יום טוב בזה שהגיע באמצע החג, כי ספק גדול הוא אם יקבלו את תורת דעתו. וענה הרבי: "זהו כמו בעדות לקדוש החדש - שאומרים לעדים שיבואו ומחללים שבת ויום טוב על בך, למרות שיש ספק גדול אם עדותם תתקבל, בך גם כאן", אמר הרבי "בכדי לרפאות יהודי מחללים יום טוב על הספק".

לפנות ערב נכנס הרב ש.א. קורנובסקי (יחד עם הרב י.ל. גרונר) אל הרבי, ובעינים זולגות דמעות אחל לרבי "רפואה שלמה". הרבי הגיב על בך: "סאיז דאך א סתירה צו י'שמחת בחגך; מ'ויל דאך אז מיר זאל צוקומען אין בריאות - איז דאס דוקא דורך מרבה זין בשמחה. "בכיות", אמר, "איז נגד רצוני!". (=זה הרי סתירה ל'שמחת בחגך; רוצים שיתוסף לי בכריאות - אז זה דוקא על-ידי שירבו בשמחה. בכיות - זה נגד רצוני!).

ביום

ההוא נתן הרבי להרב קורנובסקי שני בקבוקי 'משקה' (שהכניסו אליו לפני החג), ואמר לו: זהו בכדי לחלק לכל אחד ואחד בעת ההתעודות שלפני התקפות

– שְׂבוּדָאֵי יֵאָרְגְנוּ – וּבְוֵדָאֵי לֹא יִחְפְּרוּ בְּהַ דְּבַרְיִ תַּתְּוֹרָה, הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַשְׁמָחָה. וְאַחַר כֵּן יַעֲרֹכוּ אֶת הַתְּקִפּוֹת וְשַׁתְּהֵינָה בְּשִׂמְחָה, וְשָׁלֵא יִגְרַע מִשְׁמַחַת הַחַג. כִּמּוֹ כֵּן אָמַר, שִׁישִׁיתוּ מִהַמְשַׁקָּה עוֹד בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם, שָׁלֵא יִהְיֶה כְּמִכּוּן מִהַיּוֹם לְמָחָר.

אַחַר כֵּן נִכְנַם הַרְשִׁיג ז"ל לְהַרְבִּי, וְהַרְבִּי אָמַר לוֹ כִּי הוּא עוֹשֶׂה אֹתוֹ לְשִׁלּיחַ בְּנוֹגֵעַ לְפָסוּקֵי "אֵתָה הָרֵאתָ", וְשִׁימְכְרוּ אֶת הַפָּסוּקִים – לְטוֹבַת יְשִׁיבַת תּוֹמְכֵי-תְמִימִים – כַּרְגִּיל, וְכִלֵּי שְׁנוּיִים; אֵת הַשְׁתַּתְּפוּתוֹ – אָמַר הַרְבִּי – יִתֵּן בְּדוּלָרִים יְחִידִים, וְכֹל מִי שִׁיקָנָה פָּסוּק יִקְבַּל דוּלָר (שָׁל הַרְבִּי). לְפָנֹת עֶרֶב הַתְּבַטָּא הַרְבִּי שָׁבַע הַתְּעוֹדוֹת וּבִהְלִיכָה לְהַקְפּוֹת יִצְרוּ "אֹז דְּעַר וְוֹאס זִיֶּצַט אוֹיפֶן קְעַנְקֶל – פֻּעֶלְט נִיט!" [=שָׁוָה שִׁיּוּשׁב עַל הַכֶּסֶף – לֹא חֶסֶר!...].

בְּשַׁעַה תִּשְׁעָ בְּעֶרֶב, לְפָנֵי הַתְּקִפּוֹת, הַתִּישָׁב תְּקַחֵל תְּגִדּוּל לְהַתְּעוֹדוֹת עִם זְקֵנֵי הַחֲסִידִים. כַּפֶּאָה הַקְדוּשָׁה שֶׁל הַרְבִּי הָיָה מְנַח בְּמִקְוֵמוֹ, כַּרְגִּיל... הִלְקוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִהַמְשַׁקָּה שְׁהַרְבִּי שָׁלַח בְּמִיחָד עֲבוּר הַתְּעוֹדוֹת.

בְּלִיל שְׂמַחַת תּוֹרָה שָׁאַל הַרְבִּי אֶת הַרַב י.ל. גְּרוֹנְר: "הֵאָם הִלְכוּ לְשִׁמּוּחַ בְּבֵיתִי כְּנִסְתָּ?" וְעָנָה: "כֵּן". שׂוֹב שָׁאַל הַרְבִּי: "וְוֹאס טוֹט זִיךְ אוֹנְטֵן (בְּבֵית הַכְּנִסְתָּ)? [=מַחַ קוֹרָה לְמַטָּה (בְּבֵית הַכְּנִסְתָּ)?] וְעָנָה: "מִתְּוֹעֵדִים מִשַּׁעַה תִּשְׁעָ". הַרְבִּי הִמְשִׁיךְ לְהַתְּעוֹדוֹת: "מִיט אַ שְׁטוֹרְעֵם? תִּמְסַר לְהֵם" שְׂאִמְרַתִּי שִׁיְהִיָּה מִיט אַ גְּרוֹיֶסַע שְׁטוֹרְעֵם!".

אַחַר הַתְּעוֹדוֹת הִלְכוּ בְּלֵם לְעֶרְךְ אֶת הַתְּקִפּוֹת בְּבֵית הַכְּנִסְתָּ הַגְּדוֹל. הַתְּקִפּוֹת נִעְרְכוּ בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד, עַד שֶׁגַּם "לְמַעַלָּה" נִשְׁמְעוּ הַשִּׁירִים וְהַרְקוּדִים. בְּעַת הַרְקוּדִים נִגְנֵוּ, בְּמִשְׁךְ שַׁעַה אַרְבֶּה, אֵת הַנְּגוּן "וֹאַל שׁוּיִן זִיִּן דִּי גְּאַלְהִי", [=שִׁתְּהִיָּה כָּכֵר גְּאַלְהִי] אַךְ הַפֶּעַם הַחֲלִיפּוֹ אֶת מִלּוֹתָיו בְּ"דְּעַר רַבָּה זָאַל גְּעוֹזְנַט זִיִּן" [=שְׁהַרְבִּי יִהְיֶה כַּרְיָא], וּמֵאַחַר יוֹתֵר – "דְּעַר רַבָּה וְוֵעַט גְּעוֹזְנַט זִיִּן" [=הַרְבִּי יִהְיֶה כַּרְיָא] וּמֵאַחַר יוֹתֵר "דְּעַר רַבָּה אִיז גְּעוֹזְנַט" [=הַרְבִּי כַּרְיָא], כֶּאֱשֶׁר כֹּל מִי שֶׁנִּכְחַ בְּבֵית הַכְּנִסְתָּ לֹא יִשְׁבַח כֹּל יְמֵי חַיָּו אֶת סְעֻרַת הַרְקוּד הַזֶּה, שְׂמַצַּד אֶחָד

נִרְקַד בְּשִׂמְחָה רַבָּה וּמַצַּד שְׁנֵי עִם דְּמֵעוֹת בְּעֵינָיו כֹּל אֶחָד.

אֶחָד הַרוֹפְאִים הַתְּבַטָּא אַחַר כֵּן שָׁאַל יָדַע תְּקַחֵל כַּפָּה נְחַת רוּחַ גּוֹרֵם נְגוּן זֶה לְרַבִּי – הִיז מְנַגְּנִים אוֹתוֹ כֹּל הַזְּמַן לְלֹא הַרְפָּא!

מְסַפְּרִים, שְׂבֵאוֹתָה שַׁעַה – כֶּאֱשֶׁר שָׁמַע הַרְבִּי שְׁשִׁירִים "דְּעַר רַבָּה אִיז גְּעוֹזְנַט" – יָרַד הַרְבִּי מִמַּטָּתוֹ וְעָמַד עַל רַגְלָיו תְּקַדוּשׁוֹת [בְּכִדִּי שְׁהַרַב י.ל. גְּרוֹנְר יוֹכַל לְמַסַּר לְקַחֵל – כֵּן אָמַר – שֶׁהוּא "מַרְגִּישׁ טוֹב בְּאַפֵּן גְּלוּיִ", וְאַף הַתְּבַטָּא בְּאַזְנֵי הַרוֹפֵּא, כְּשֶׁהִיּוּד רָחֵב נְסוּךְ עַל פְּנֵי תְּקַדוּשׁוֹת: "דֵּאָם אִיז חֲסִידִים"... וְכֶאֱשֶׁר שָׁאַלְהוּ אִם הַשִּׁירִים וְהַנְּגוּנִים לְמַטָּה לֹא מְפָרְעִים וְטוֹרְדִים אֶת הַמְּנוּחָה הַמְּחַלְטָה שֶׁהוּא זְקוּק לָהּ – עָנָה: "סִ'אִיז אַ גְּעִשְׂמַאָקַע מִיּוֹזִיקוֹ!..."

בֵּינַתִּים, לְעֶרְךְ בְּשַׁעַה אַחַת וְחִצֵּי אַחַר הַצִּוֹת הַלְיָלָה, נִכְנַם "מְנִיִן" לְ"גֵן עֵדֵן הַתְּחַתּוֹן" וְהַתְּפַלּוֹ תְּפַלַּת עֶרְבִית, כֶּאֱשֶׁר הַרְבִּי יוֹשֵׁב עַל מַטָּתוֹ. גַּם אֵת הַתְּקִפּוֹת עֶרְךְ הַרְבִּי תוֹךְ כִּדִּי יְשִׁיבָה עַל הַמַּטָּה, וְסַפֵּר הַתּוֹרָה בְּיַדִּי תְּקַדוּשׁוֹת.

אַחַר הַתְּפַלָּה וְהַתְּקִפּוֹת אֶצֶל הַרְבִּי, יִצָּא הַרַב י.ל. גְּרוֹנְר מִתְּחִדָּר וְסַפֵּר שְׁהַרְבִּי אָמַר לוֹ שִׁיתְּוֹעֵדוּ גַם לְמַחְרַת כַּרְגִּיל, וְשְׂבָלָם יִמְלוּ יָדִים לְסַעֲדָה; וְכִי אֵת הַמְּשַׁקָּה שֶׁהַכְּנִסוֹ אֶלָּו לְפָנֵי יוֹם טוֹב יִחְלְקוּ בְּעַת הַתְּעוֹדוֹת. וְשׂוֹב אָמַר הַרְבִּי: "בְּרַצוֹנִי שֶׁהַשְׁמָחָה שִׁתְּהִיָּה בְּיוֹם שְׂמִינֵי עֶצְרַת – תִּהְיֶה בְּיוֹם שְׂמַחַת תּוֹרָה בְּכַפְלִים!" [אוֹמְרִים, שְׁהַרְבִּי הַתְּבַטָּא: "וְוִיפִיל מְעַן הָאֵט זִיךְ גְּעַפִּילְטִי חֵיִנְט; אֶפְלוֹ אַ מִלִּיאַן מַאַל בְּעַסְעֵר וְוִי נְעַכְטֵן – אִיז דְּעַם צְוִיטֵן טַאָג (מַאַרְגֵּן) מְעַן מְעַן נָאךְ אֶלְזִן פִּילֵן בְּעַסְעֵר!"]

הַרַב גְּרוֹנְר הוֹסִיף וְסַפֵּר, שְׁהַרְבִּי אָף מְסַר עַל יָדוֹ תַּכֵּן מְשִׁיחָה שִׁיְהִיָּה עֲלָיו לְחֹזֵר עֲלֶיהָ בְּעַת הַתְּעוֹדוֹת, וְהוֹרָה לוֹ לְדַבֵּר בְּעַנְיִן ("דוֹרְכְּרַעְדֵן") עִם הַ"חִזוֹר" הַרַב יוֹאַל כַּהֵן, שִׁיוֹסִיף לְדַבֵּר "מַרְאִי מְקוֹמוֹת" וְכוּ'...

בינים

שמחת תורה בבקר התפללו מזיני אנשים ב"גן עדן התחתון". הרבי סגר את דלת הדרו באומרו שהוא נמצא למטה, הינו בבית הכנסת הגדול עם כל הקהל...

לפני ההקפות נפתחה הדלת ואמרו את פסוקי "אתה הראת" ברגיל, את הפסוק הראשון והאחרון אמר הרבי בעצמו, והשאר - המנין שעמד בחוץ. אחרי התפלה נערכו ההקפות בחדרו הקדוש של הרבי. בשני ספרי תורה הקיפו את הסטענדר. הרבי בעצמו ישב

על המטה והחזיק ספר תורה בידי הקדושות; וכאשר עשו את ההקפות הקיף את ספר התורה בידי הקדושות מסביב לסדורו שהיה מנח לפניו על השלחן...

אחרי הצהריים, בשעה חמש לערב, שאל הרבי את הרב י.ל. גרונר: מה נעשה למטה (בבית הכנסת)? וענה: תקהל בשמחה גדולה. "זאג דעם עולם", הגיב הרבי, "אז אויף ווייטער זאל זיין מיט נאך מערר שפורעם!" [=אמור לעולם' שבהמשך תהיה שמחה עוד יותר מוערת!]

ויהי פי נמו צללי ערב, סמוך לעת השקיעה, הסבו הכל להתעודות. כמו אמש לפני ההקפות. בית הכנסת היה ערוך כתמיד. מאום לא נעדר. ורק על הצבור שבמצות הרבי שרוי היה בשמחת החג נכרת תנועה על כף שאין המלך גלוי לעמו בשעה זו.

בפתח ההתעודות מסר הרב י.ל. גרונר את הדברים שהורה לו הרבי לחזר בהתעודות זו והרי "נקדת" העניין:

"כאשר ישנו באיזשהו ענין - הפרוץ, יכל הדבר להתבטא בשני אפנים: (א) שכל הדבר (הענין) חסר; (ב) שחסר בענין. כלומר, שהדבר קיים אבל איננו שלם אלא חסר ואז יש הכרח בתוספת והתנברות. דגמא לדבר - משיאיבת הדם: פשמוציאים דם מאדם פועלת הזריקה משיהיה מקום חלל; ועל ידי שהאוויר יוצא - מתמלא החלל הזה בדם. כלומר, שהחלל ממשיך לתוכו תוספת. ורואים מזה שדבר שהיה חסר - איננו הפרוץ אלא גורם לתוספת.

"והרבי ספר", המשיך, "שפעם אמר לו מישהו ביהדות שהוא ריק מעניני תורה ומצוות, וממילא אין כל טעם לדבר אתו על כך. והרבי ענה לו: אדרבה, מכיון שהוא פלי ריק - הוא שואב יותר כחות מנשמתו, וכיכלתו לקבל על עצמו את התורה והמצוות".

"וכמו כן הוא בענין הצמצום - שלצדק התהוות העולמות הרי הצמצום וההסתר הכריח את גלוי אור הקו". והרבי הוסיף: "כיון שישנו ענין של 'יפקד מושבך' - לא צריך להגרם על ידי גרעון;

אלא אדרבה".

הרב גרונר סים ואז הרב יואל כהן באר את הענין בארוכה, בהוראת הרבי.

זקני החסידים התוועדו ונגנו במשך זמן רב. הרב מרדכי מענטליק ז"ל אמר, שבאשר שמים לב לשיחת י"ג תשרי (תשל"ח), רואים שהרבי "האט שוין אלעם דעמאלט באווארנט" [=דאג להכל וצפה הכל מראש] (ראה "שיחות

קדש" תשל"ח ח"א עמוד 133, על דבר מצב בריאותו של כ"ק אדמו"ר מוהר"י צ"נ"ע, ועוד).

הבט על ההתחלקות שלהם בעניינים אחרים, במבואר בארבה בתניא פרק ל"ב..."

הרבי אף השמיע מאמר ד"ה 'להבין ענין שמחת תורה'. בסיום השיחה, שפע הרבי ברכות ובקטע זה נקטע דבורו מידי פעם בכ"י.. וגם אחרי השיחה בכה זמן מה. באשר שאלו הרופאים, אחרי השיחה - על מה דבר בעת שבכה - ענה, שברוך את החסידים ודבר על משיח...

התוכלנה מלים לתאר את סערת הרגשות של החסידים, את השמחה? את התרוקמות הרוח? ומאיך גיסא, האם יוכל מישהו מן הרופאים להסביר את הנם הרפואי שקרה?

מאחר יותר נודע כי הרופאים התירו לרבי לדבר חמש דקות בלבד, ושיחת הקדש נמשכה קרוב לעשרים וחמש דקות!

בשעה אחת עשרה בלילה, הביא הרב יהודה לייב גרונר את כוסו של הרבי ומעט היין שבתוכה, וכן את הפקבוק שממנו לקח הרבי יין להבדלה, ואמר, שהרבי שלח את היין ל'כוס של ברכה'. כמו כן אמר, שהרבי צוה לו להכריז "הכרזה", אף הרבי הוסיף - "דאם זאלסטו זיי זאגן נאך זייער מעריב, פאר הבדלה" [=תגיד להם אחרי המעריב שלהם לפני הבדלה]. שמחת הצבור גדלה ואליה הצטרפה הצפייה לשמע מהי ההכרזה שעתידיה להתפרסם בעוד דקות אחדות.

התפללו תפלת ערבית ואז הרב גרונר גלה את הבשורה: הרבי יאמר שיחה בחדרו הקדוש, וכלם ישמעו אותה, על ידי הרמקול למטה בבית הכנסת!

שמחת הנוכחים לא ידעה גבול. פרוץ של שירה אדירה - נגון ההקפות של הרבי - פרוץ ספונטנית בבת אחת. בלם היו עדין נבדלים וחרדים מפני ארועי 48 השעות

האחרונות והנה
הבשורה המוכת.
הצבור לא האמין
למשמע אזניו. רק
ארבעים ושמונה
שעות חלפו מאז הרבי
קבל התקף לב קשה
ל"ע ול"ע (לא עלינו
ולא עליכם) והנה -
"שיחה"!

אחרי השיחה הודה הרבי לרופא על שלא עצרו באמצע, ונתן לו לדבר הרבה יותר מכפי המתכנן, ואמר, שאחרי שאמר את מה שרצה הוטב לו בהרבה. [ואכן גם הרופאים העידו שהכל

עבר בטוב, ולא היתה לאמירת השיחה כל השפעה על הלב]. שאלו הרופא, האם הספיק לומר בשעה קלה את כל מה שרצה; וענה: "אם זה תלוי במה שאני רוצה - הרי אין כל שיעור לזמן הדבור..."

ויבקש הרבי שיביאו לפניו את כל החומר שהתקבל בדאר בימים אלו. בשני ימי החג הצטרפו מאות רבות של מכתבים. הרבי חלש, אחרי התקפת לב קשה, אף

בחצות הלילה, לאחר שבקש לקבל את הנערטל שלו, פתח הרבי את דבריו: אזוי ווי מצד א סבה רעדט מען נאך הבדלה... [=מצד סבה כל שהיא מדברים אחרי הבדלה] ודבר בהתרגשות קלה על ההתאחדות המיוחדת שנפעלת על ידי "שדור" והקשר עם שמחת תורה - "התאחדות אמתית פון כל אחד מבני ישראל, ניט קונקענדיק אויף זייער התחלקות אין אנדערע ענינים, [=התאחדות אמתית של כל אחד מבני ישראל, מבלי

במהירות ולמראה רצונו העז של הרבי להתראות עם החסידים שבאו ממרחקים – הסכימו לכך.

ואכן בערב התקיימה "יחידות" לכל האזרחים שעמדו לנסע עד יום ראשון. הרבי ישב בפסא כשסביבו פועלים המכשירים הרפואיים הנחוצים והאזרחים עברו על פניו בזה אחר זה. כל אחד מסר לרבי את "פתקו"; הרבי לא קראו באותה הזדמנות (כפי שנהוג ביחידות) וכמעט שלא השיב על שאלות ובקשות פרטיות. במקום זאת היה נפח ברכה שוה לכל: "נסיעה טובה, שנת הצלחה בגשמיית וברוחניות וברוחניות ובגשמיית גם יחד, ויעקב הלך לדרכו בכל הענינים".

היה מחזה מאד מעורר מצד אחד, באשר גם נושא ה"יחידות" לא נגרע מעבודת הקודש של הרבי למרות מה שארע ומצד שני היה מראה פואב ומצער... רבים לא עצרו בעד התרגשותם והזילו דמעות.

בִּיָּמִים ההם, בערב שבת קדש "שבת בראשית", יצאו לאור השיחה והמאמר שהשמיע הרבי במוצאי שמחת תורה – מגהים על ידי הרבי.

במשך היום קבל ה"פרטיזון", ר' זושא ווילימובסקי, מענה מהרבי על מכתבו: ערב שבת קדש בראשית – בטח מכינים התועדות ביום זה פמתאים ל"השלמה ותוספת אור פי טוב" – כלשון פ"ק מו"ח [מורי וקמי] אדמו"ר ופשוט שבונתי לכ"מ [לכל מקום] שנמצאים בני [בני ישראל] שם ותהינה בהצלחה רבה".

יהודים הרי מחכים בקוצר רוח לתשובותיו, ולכן אין הוא מתיחס למצב לבו ולבריאותו ועוד באותו לילה התחיל לענות עליהם.

הרופא תמה מאד על כך ואמר: "אולי פדאי שהרבי ינוח קדם כל במשך שבועים לפחות, ואחר כך יתחיל לענות על המכתבים?" הרבי ענה בפליאה: האם יהודי שפכתב לי עכשו זקוק לעזרה פחות מזה שויכתב בעוד פמה ימים?!" הרבי גם הוסיף הסבר פשוט להחלטתו. באם ימתין שבועים, אומר, הרי במשך הזמן יצטברו עוד מכתבים רבים והעבודה תהיה קשה עוד יותר... כיון שפך הציע הרופא שאחד המזפירים יקרא את כל המכתבים וימסר לרבי דו"ח כללי על המתרחש – אומר לו הרבי: "זהו בדגמת פקוח נפש שיבוא

אליו חולה שהוא ישלח אותו לאדם אחר, והשני ידון לו על מצב החולה באופן כללי... מובן שהרופא לא יסתפק בכך, גם בעניניו".

בבוקר של יום המישי, כ"ד תשרי, אסרו חג – פרסמה המזפירות הודעה בשם הרבי פי יש להמשיך לכתב מכתבים כרגיל מקדם, וב"ה המצב משתפר.

החלטתו של הרבי הפתיעה את החסידים ואת הרופאים כאחד ואם לא די בכך באה באותו יום הפתעה נוספת: הרבי הורה למזפיר הרב גרונר להודיע לצבור שהיום – באסרו חג – בערב תתקיים "יחידות" לאזרחים שהגיעו לחג.

בתחלה הביעו הרופאים התנגדות נמרצת, אך לאחר שערכו בדיקה נוספת שהוכיחה פי המצב הולך ומשתפר

בשבת התוועדו, אפוא, החסידים בינם לבין עצמם ובמוצאי שבת, שוב השמיע הרבי שיחה ומאמר בחדרו הקדוש והדברים שדברו לבית הכנסת ולכל העולם בליו.

ביום ראשון, כ"ז בתשרי, התקיימה שוב "יחידות", עבור האורחים שנשארו. כל אחד עבר ליד הרבי נתן את פתקו והרבי הכניסו לתוך קפסה מיחדת שעמדה לידו. אחר כך נתן הרבי לאורח העובר דולר לצדקה, ואחל: "שנת הצלחה בגשמיות וברוחניות".

מספרים, שזקני החסידים נכנסו לרבי ובקשו ממנו שלא יכביד עליו את העבודה, כמו קבלת אנשים ליחידות וכו'. והרבי ענה להם: "ברענגן משיח איז נאך שווערער?"... [=להביא את המשיח זה עוד יותר קשה...].

הרבי שאל את הרופא אם יוכל בערב ראש חודש (חשוון) לנסע לאוהל, כמנהגו, ולהיות שם לפחות חצי שעה. "דו ביסט א חסיד?" שאל הרבי את הרופא וים, והמשיב: "א חסיד דארף פאלגן?"... [=אתה חסיד? חסיד צריך לצית...].

בערב ראש חודש שאל הרופא את הרבי איך הוא מרגיש היום "פיזיקלי (בגשמיות)", ענה לו הרבי "מרגיש טוב אבל מנטלית (ברוח) אינו מרגיש כל כך טוב. הנה זה, אולי מבין שבפעל לא נסע אותו יום לאוהל כמנהגו בכל ערב ראש חודש. תגובתו של הרופא היתה פי על הרבי להזהר ולשמור על בריאותו פי ב-25% מן המקרים התקף לב הזור ח"ו. הרבי לא הגיב על ההערה האמורה, והמשיך להתייחס למצבו באופטימיות המיחדת לו "האם שמע הרבי את מה שאמרת?" שאל הרופא. "כן" ענה הרבי, "גם אם אינני שומר על בריאותי - יש אפשרות של 75% שלא יחזור!"...

כל תקופת הבראותו של הרבי, הנה דוקטור וים צמוד אליו. יום ולילה לא מש מחדרו. טלפונים בהולים הגיעו מעמיתיו משיקאגו שבקשו פי יחזר מיד לשיקאגו, פי המרפאה מתמוטטת. אף דוקטור וים בפל את כל

התכניות, את כל הפגישות, ואת כל התרצאות שלו. "לא אזוו מבאן עד שהרבי יבריא" אמר.

גם אשתו בקשה מבעלה הרופא לחזר הביתה, אך הוא לא הסכים. באשר ספר על זה לרבי, אמר לו: "תשמע אליה פי היא עקרת הבית, וכמו ששמעתי לאשתי, עקרת הבית שלי, בנוגע לנסיעה לאוהל, שאני רציתי לנסע ואמרה לי לא לנסע, והסבמתי לה".

לאור הוראת הרבי נאות אפוא דוקטור וים ונסע תורה לשיקאגו. אחריו, מלא את מקומו דוקטור רזניק, שזכה גם הוא לקרוב מיחד מצד הרבי.

ביום השני של ראש חודש, בשעות הצהריים, פרסם בשם הרבי, פי יש להסיר את כל המחסומים מפתח הבית, לפתח דלתות ה'זאל' הקטן למעלה, כדי שיהתלמידים יוכלו ללמוד שם פרגיל, פי רצונו לשמע "קול תורה". ואכן מיד בחרו בקבוצה מצמצמת של בחורים, שלמדו ב'זאל' למעלה פרגיל. וכאשר הרופא שאל: "אולי תרעש מפריע למנוחת הרבי?" ענה הרבי: "קול תורה אינו מפריע!"...

רכבות יהודים לא הרפו להתפלל, כל אותה העת, להחלמתו המהירה והשלימה של הרבי. החסידים היו נוסעים מידי בקר לציונו של כ"ק אדמו"ר מהרי"צ נ"ע לומר תהלים, ומכל העולם זרמו אל הרבי מכתבי ברכות אחולים לרפואתו הקרובה. הרבי ענה במכתב מיחד.

אגב, במהלך התקופה הזאת, בה נבצר מהרבי לנסע ל"אוהל", נהג לענות על בקשות ברכה וכו' - לא בנסח פרגיל "אזכיר על הציון", אלא - "אזכירו בעת רצון".

בל תתאר בשבילם 'דואגים' להשלים היום את שמחת התקפות של שמיני עצרת ומשקה פמוכן נשפך פמים...

מצב הרוח של תקהל באותה שעה היה כל כך מרומם והשמחה והאשר הגיעו למידה כזו עד שהרבנית התבטאה, שעד אז לא העריכה בעצמה - עד כמה עזה היא אהבת החסידים לרבי...

כך הלך מצב בריאותו והשתפר מיום ליום, ותלמוד לומר הרבי חזר לאיתנו, לשמחת לב כל קהל החסידים. בהג הנאלה י"ט בסלו התוועד הרבי שעות עם החסידים.

מאחר יותר ספר הד"ר וים על "תגליתו" הפלאית שגלה במהלך התועדות זו עם הרבי. "בגלל המצב והתנאים", ספר, "היה על הרבי להיות מחבר באפן מתמיד למכשירי הלב (א.ק.ג), שעמדו בחדר הרבי. בעת ההתועדות, לפתע, הבחנתי שבמכשיר הסתמן סימן של הפסקה בפעילות הלב: הלב לא פועל, אין צורך לתאר כמה נבהלתי, ומיד רצתי בבהלה לבית הנכנסת למטה, והנה אני רואה ושומע את הרבי מדבר... לא הבנתי מה קורה באן. באשר גמר הרבי לדבר הבחנתי פתאום

שהכל התחיל לפעל פרגיל, אחר כך התברר לי שבאותה השעה שהלב הפסיק לתפקד, אמר הרבי מאמר - דברי אלקים חיים... ויהי לפלא.

בחנפה היו מספר שיחות-קודש, בשלאחריו חלק הרבי צדקה לכל הנזכרים. ביום שני של חנפה, באשר חלק "דולרים", והיה מי שרצה לעצר את התור בגלל הפרחה הקפיד הרבי מאד על כך, ואף רמוז למזכירים שלא

במשך כמה שבועות נשאר הרבי בחדרו ב-770 והמשיך בעבודתו הקדושה. שיחות ומאמרים, שדרו מחדר הרבי בכל מוצאי שבת, ויצאו לאור, סמוך לאמירתם מגהים על ידי הרבי. בעבר חמשה שבועות - שגם בהם עבד במלא המרץ - חזר הרבי למסלול עבודתו הרגיל.

בחודש השלישי (לחדשי החרף) הוא חדש בסלו,

ביום אחד בו, יצא הרבי מחדרו, ובפעם הראשונה - מאז אותו לילה - נסע לביתו. צבור גדול של חסידים ותמימים מ-770 התכנסו בפתח 770, ובשעה שבע וחצי בלילה, ליל ראש חודש, הופיע הרבי במלא הדרו בפתח בית חיינו...

מה נאדר היה מראה פהן גדול בצאתו מן הקדש; ובאפן ספונטני פצחו בלם בשירה אדירה שבקעה ועלתה אל-על, באשר הרבי מעודד אותה בידיו הקדושות... וכך נסע הפיתה. וליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר.

בי"ה. תחלת מ"ח (מר-חשון), תשל"ח. שלום וברכה!
ת"ח (תשיעות חן) בעד ברכתו ואחוליו לרפואה ולבריאות בחסדי ה', רופא כל בשר ומפליא לעשות. ובזכות תפילת הרבים שעמדה לי הוטב מצב בריאותי ותהלה לא-ל המאזרני חיל להמשיך בעבודתי.
וכבר מלתי אמורה שכל המברך מתברך מהשם בברכתו שתוספתה מרבה על העקר - בגוו"ר (בגשמיית וברוחניות).
בברכה בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א (חתימת המזכיר)

חיש מהר התפשטה הידיעה בכל קצוי תבל, לבות החסידים מלאו שמחה וגיל וכלם אהלו "לחיים" איש לרעהו אפופים שבת והודאה לא-ל ההודאות, "אשרינו מה טוב חלקנו"...

ואם בכל העולם כך - גדלת אמותיו של הרבי, על אחת כמה וכמה. במשך שעות ארבות רקד הצבור בשמחה

לעמוד באן ולהתערב באומרו: "היינט איז אן הגבלות"
[היום זה ללא הגבלות]...

"ולתלמידי הישיבה באן?" לספר לתלמידי הישיבה (באן)
- אמר הרבי - תרי זה בזה פרסום, כמו עד
לאוסטרליה!"...

באחד מימי החגגה באשר נגנו "הנרות הללו" והגיעו
לקטע "על נסיד", עודד את השירה בידי הקדושות,
ואחר כך רמו שפל הקהל יצא בקוד נלהב. אחר כך
בדרבו חזרה לחדרו התחיל הרבי לפתע לשיר בעצמו
"על נסיד...", תוך שהוא מעודד את השירה בתנועות
ידי הקדושות לעבר הקהל.

שוב שאל הרב העכט, אם יכול לספר על כך לבנו
הנמצא במוריסטאון? וענה הרבי, שיעשה בדיוק כמו
שעושה עם שאר מוסדותיו, בלומר, שיאמר להם (אם
רוצה) שיהיו באן. אחר כך אמר לו הרבי שביקלתו
לספר על כך לאחיו שיהיו.

בראש-הדש טבת התקיימה מסבה מיוחדת לילדים,
והרבי השמיע לפניהם שיהיה. למחרת, ב"את חנכה",
נכנס הרב יעקב-יהודה העכט שנהל את המסבה
לילדים - אל הרבי, והרבי הודה לו על המסבה, ואמר,
שהדבר גרם לו נחת-רוח רבה.

"כ"ק מו"ח אדמו"ר" (הרבי תר"ץ) המשיך הרבי, "ספר
פעם שיש שלש סוגים ב"בעל סוד": א: הוא מספר מיד
(לאחרי פתוי קל). ב: מבחינים עליו שיש לו סוד אבל
הוא לא מנלה את הפוד. ג: שבכלל לא מבחינים עליו
שיש לו סוד". וסיים: "בודאי תבחר לך את הדרך הנכונה
בזה". כמו כן בקש ממונו הרבי שאות המצרכים שיקנה
להתועדות יכנים לבית הכנסת כך שאיש לא יפיר בכך.
הרבי אף רצה לתת לו פסח עבור החוצאות, אך הרב
העכט לא לקח באומרו שיש לו.

יוסף הרבי ויאמר עוד אל הרב העכט בחייד לאמר:
"איך זיך א בעל מרץ און א בעל סוד, און איך האב דיר
געפונען. איך וויל מאכן א פארבריינגן (נאך מנחה), און
פאר-דערויף וואשען זיך, און דערנאך טילן בום של
ברכה, און אויסטיילן (פאר די שלוחים) "בקבוקים"
(משקה)". ו-אני מחפש בעל-מרץ ובעל-סוד, ומצאתי
אותך. ברצוני לערוך התועדות (לאחר מנחה), לפני זה
למל ידים ולאחר מכן לחלק בום של ברכה, ולחלק
בקבוקים (לשלוחים)].

וכך, רק בשעה שלש ורבע, לפני תפלת מנחה, התפרסם
שאחרי התפלה התקיים התועדות עם נטילת ידים
לסעודה. אחר תפלת מנחה נכנס הרבי לבית הכנסת
הגדול וישב להתועד. בראש דבריו אמר כי (בהתאם
למה שדבר בהתועדות הקודמת), רצונו שכלם יטלו
ידיהם לסעודה, ולכל אלו שאכן יעשו כן תבוא עליהם
ברכה - "בום של ברכה", וימשיכו את הברכה הזאת גם
לאלו ש(מאיזו סבה) לא יטלו ידיהם לסעודה.

והרבי המשיך: "איך וויל ניט אז מ'זאל דאס מפרסם זין,
בכדי עם זאל ניט שטערן קיינעם פון דער ארבעט, ווי
די גמרא זאגט בנוגע די קריאות פון ימי החול (שקצרו
בזה)". ו-אינני רוצה שזה יפרסם, כדי לא להפריע לאף
אחד בעבודתו, כפי שהגמרא אומרת בקשר לקריאות
של ימי החול].

הרבי נטל את ידי הקדושות לפעודה. בשראח את שתי
החלות הגדולות - "לחם משנה" - שהכינו, חיד...
ולמחרת אמר להרב העכט, כי בפעם הבא לא יביא
שתי חלות כדי שלא יחשבו שגם בחול צריך "לחם
משנה". אחר טעימת "המוציא" מהחלות, אמר: "די
וואס האבן זיך געוואשען און די וואס רעכענען זיך גיין
וואשען - זאלן נעמען פון די חלה". ואלו שנטלו ידים
ואלו המתכננים למל ידים שיקחו מהחלה הזאת]. וכאשר
כלם עלו בבת אחת "לחטף" מהחלות הוסיף הרבי: "לאו
דוקא בבת אחת". ונתן לנוכחים את החלה השלמה

הרב העכט שאל: "אפשר לספר ל"מרבוז"? "לא", ענה
הרבי. "ולמשרד השדורים (בכדי שידעו על כך מבעוד
מועד)? "לא, השיב, "ובכלל לא נוגע הפרסום, שהרי
יכולים לקנות את ה"טיפ" מיד אחרי ההתועדות".

ומחצית מהחלה השנייה. והוסיף עוד: "שיקחו רק חתיכה".

ההתועדות ארכה בשעה ועשרים דקות לערך. הרבי השמיע מאמר, דבור המתחיל "נר הנצה מצותה משתשקע כו". באחת השיחות באר את הקשר המיוחד שבין "זאת הנצה" לשמיני עצרת, ששניהם הם ביום השמיני והאחרון של החג. בסיום ההתועדות הכין הרבי את עצמו לברכת המזון, וקדם לכן טבל עוד פעם את חתיכת החלה במלח. בנפח הזמון התחיל תקף בתכת "נברך" ולא הקדים "ברשות" פרגיל. גם הנגון שחתם בו את הברכות היה שונה במקצת.

אחרי ברכת המזון החלה חלקת "כוס של ברכה" במקום מושבו של הרבי בעת ההתועדות - באשר עבר הרב יעקב יהודה העקט ואמר, שמלא את הבקשה - ענה לו הרבי: זאל זין בפלים לתושיה". ושיהיה בפלים לתושיה אחרי החלקה, אמר: "בין שנה בבר משתשקע החמה" של "זאת הנצה" - שיתחילו דוקא עכשו להוסיף ב"נר מצוה ותורה אור", באפן דמתדרין מן המתדרין, ובהצלקה רבה ומופלגה - עד ביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, וגם לאחר מכן".

מרים שיצא מבית-הכנסת התחיל הרבי לנגן "פי בשמחה תצאו" ולאחרי תפלת ערבית, בשיצא התחיל לשיר בעצמו "על נסיד"...

למחרת, ביום שלישי, ג' בטבת, קרא הרבי לחדרו את הרב י. העקט, והתענגו בפרטי ההכנות להתועדות וכיצד הצליח לשמור על הפוד. הרבי סיים שברצונו לשלם לו בכדי שלא יהיה "עבד לזה לאיש מלוח", ונתן לו עשרים דולר.

כמה ימים אחרי כן נכנס הרב העקט שוב פעם אל הרבי, והרבי בקש לדעת את סך-הכל של כל ההוצאות עבור ההתועדות. בהתחלה לא רצה הרב העקט לקחת את הכסף, ואמר שלוקח רק מתוך קבלת-על, אך הרבי אמר לו: "מען דארף וועלן (נעמען)!" וצריך לרצות לקחתו ואחל לו "א פרייליכן שבת".

על כן היהודים היושבים בכל מדינות המלך עושים את יום הבחיר ראש-החדש בסלו ליום משתה ושמחה, להודות ולחלל לה' על כל הנסים והנפלאות שעשה עם כל היהודים, הקרובים והרחוקים. ותימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה, וזכרם לא יסוף מזרעם. וכל מעשה תקפו וגבורתו אשר עשה ועושה הרבי בכל שבע ועשרים ומאה מדינות מלכו של עולם, הלא הם ידועים ומפורסמים ושמעם חולף בכל המדינות. פי הרבי מלויבאוויטש גדול ליהודים ורצוי לרב אחיו דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל-יָרְעוּ.

(כפר חב"ד)

יו"ל ע"י
תלמוד תורה "תפארת מנחם"
רח, נדבורנא 2
ביתר עילית 90500
טלפקס: 02-5802-770